

Motion

1976/77:1162

av herr Nygren och fru Hansson

om rätt för Umeå universitetsbibliotek till biblioteksexemplar av svenskt tryck

År 1967 tillerkändes Umeå universitetsbibliotek rätten till femte granskningsexemplaret, som dess försörjning med svenskt tryck. Ganska snart visade det sig att leveranserna var högst ofullständiga och bristfälliga. Kon-sistoriet begärde med anledning härav två år senare att biblioteket skulle erhålla fullständigt biblioteksexemplar med leverans direkt från tryckerierna i likhet med övriga universitetsbibliotek och kungl. biblioteket i Stockholm. Denna begäran avvisades av såväl regeringen som riksdagen några år senare. Som kompensation tillerkände regeringen universitetsbiblioteket i Umeå ett årligt belopp på 90 000 kr. för kompletterande bokinköp.

Nu har förslag framförts i betänkandet om Massmedigrundlag (SOU 1975:49) att skyldigheten att lämna granskningsexemplar av svenskt tryck skall slopas. En sådan åtgärd kan få betydande återverkningar för Umeå universitet. Någon fullgod kompensation för leverans av fullständigt biblioteksexemplar kan inte erhållas genom kontanta medel. Endast genom att det s. k. femte exemplaret omvandlas från granskningsexemplar till fullständigt biblioteksexemplar för Umeå universitet, även innefattande statliga trycket, kan en avlösning klaras. Därmed skulle Umeå, i likhet med de övriga äldre universitetsbiblioteken, få en fullständig försörjning med svenskt tryck. Detta krav motiveras ytterligare med tillkomsten av U 68-reformen, som för Umeå universitetsbibliotek medför ökade serviceskyldigheter gentemot nytillkommande högskoleenheter i Norrland.

Det är viktigt att forskare och studenter vid Umeå universitet kan erbjudas arbetsmiljö och resurser, som i största möjliga utsträckning är likvärdiga med vad som erbjudes vid övriga universitet. Frågan är också av stor ekonomisk betydelse. Universitetsbiblioteket i Umeå har f. n. en mycket stor personalbrist, beroende på att den i proposition 1964:74 fastlagda planen för bibliotekets personella utbyggnad inte fullföljts. Om biblioteket skulle nödgas förvärva det svenska trycket genom köp, byte eller gåvor i stället för genom leverans skulle detta kräva ytterligare minst en bibliotekarie och två biblioteksassistenter. Detta skulle medföra en utgift av minst 200 000–250 000 kr. årligen. De sammanlagda merkostnaderna, om granskningsexemplaret till Umeå upphör och universitetsbiblioteket inte erhåller biblioteksexemplar som ersättning, har uppskattats till närmare en halv miljon kronor årligen.

Det är också en regional jämlikhetsfråga av stor betydelse att det norrländska universitetet erhåller en försörjning med svenskt tryck likvärdigt med de övriga äldre universiteten i landet.

Med hänvisning till det anförda hemställas

att riksdagen hos regeringen begär att frågan om omvandling av det femte granskningsexemplaret av svenskt tryck vid Umeå universitetsbibliotek till ett fullständigt biblioteksexemplar skyndsamt prövas.

Stockholm den 25 januari 1977

ARNE NYGREN (s)

LILLY HANSSON (s)